

FINLANDS SVENSKA LÄRARFÖRBUND rf. **Utlåtande**

8.10.2024

Riksdagens kulturutskott
siv@eduskunta.fi

Ärende: **Begäran om utlåtande beträffande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om upphävande av 22 § 2 mom. och 70 § 2 mom. 5 punkten i lagen om småbarnspedagogik**

Referens: Begäran om utlåtande 30.9.2024

Finlands svenska lärarförbund FSL önskar framföra följande:

Finlands svenska lärarförbund FSL tackar för möjligheten att ge ett utlåtande beträffande regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om upphävande av 22 § 2 mom. och 70 § 2 mom. 5 punkten i lagen om småbarnspedagogik.

Syftet med propositionen är att stärka kommunernas verksamhetsförutsättningar och minska deras administrativa börda. I propositionen föreslås det att skyldigheten att utarbeta lokala planer för småbarnspedagogik och skyldigheten att registrera uppgifter om personalens deltagande i fortbildning slopas.

I propositionen föreslås det att kommunens skyldighet att utarbeta en lokal plan för småbarnspedagogik stryks ur lagen om småbarnspedagogik genom att 22 § i lagen om småbarnspedagogik upphävs. Enligt förslaget är kommunen i fortsättningen inte skyldig att utarbeta en lokal plan för småbarnspedagogik, men kan fortfarande utarbeta en sådan plan.

I lagen om småbarnspedagogik definieras småbarnspedagogiken som en planerad och målmedveten helhet av fostran, undervisning och vård, där pedagogiken betonas särskilt. Lokala planer för småbarnspedagogik spelar en viktig roll i planeringen av småbarnspedagogiken och bör därför inte avskaffas.

Lokala planer för småbarnspedagogik kan ses som både ett dokument som specificerar grunderna för småbarnspedagogik, men det kan också ses som ett viktigt verktyg som centralt sammanställer innehåll som styr genomförandet av den lokala småbarnspedagogiken. Därmed är den lokala planen även ett viktigt verktyg i arbetet för daghemsföreståndare, för lärare inom småbarnspedagogik och för speciallärare inom småbarnspedagogik. Deras uppgift är att säkerställa

Finlands Svenska Lärarförbund FSL

Järnvägsmannagatan 6
00520 Helsingfors

Tfn: 020 749 54 60
E-post: foramn.efternamn@fsl.fi

www.fsl.fi

att grunderna för planen för småbarnspedagogik och barnets individuella småbarnspedagogiska plan konkretiseras till planerad verksamhet i daghemmet. Detta arbete stöds av den lokala småbarnspedagogiska planen.

I propositionen konstateras att om sådana kommuner där det har konstaterats att den lokala planen för småbarnspedagogik fungerar slutar utarbeta planen när skyldigheten upphör, kan sloandet av skyldigheten ha negativa konsekvenser för kvaliteten på småbarnspedagogiken. Sloandet av skyldigheten kan också försätta barn och barnfamiljer i en ojämlig ställning, om endast en del kommuner gör upp lokala planer för småbarnspedagogiken

Vidare konstateras i propositionen att sloandet av planeringsskyldigheterna för småbarnspedagogiken kan som helhet betraktat ha negativa konsekvenser för kvaliteten på småbarnspedagogiken och tillgodoseendet av barnets bästa. De eventuella negativa konsekvenserna kan accentueras särskilt i fråga om barn i svagare ställning, såsom till exempel barn med utvecklingsstörning.

Finlands svenska lärarförbund vill poängtera att en del av de remissinstanser som förhöll sig kritiska till upphävandet av 22 § i lagen om småbarnspedagogik ansåg att genomförandet av de lokala planerna för småbarnspedagogik bör utvecklas i stället för att slopa skyldigheten att utarbeta sådana planer.

Finlands svenska lärarförbund anser att skyldigheten för kommunerna att utarbeta en lokal plan för småbarnspedagogik ska kvarstå då dessa är viktiga med tanke på att utveckla kvaliteten på småbarnspedagogiken och kan trygga en jämlik småbarnspedagogik då en del kommuner med stor sannolikhet kommer att fortsätta utarbeta sina lokala planer trots att skyldigheten skulle avskaffas. Om skyldigheten att uppgöra en lokal plan skulle avskaffas skulle sannolikt kommunerna ändå se sig tvungna till att uppgöra andra preciserande planer för att styra den lokal småbarnspedagogiska verksamheten. Detta skulle säkert gälla i synnerhet i de kommuner där det råder en stor brist på behöriga lärare inom småbarnspedagogik.

I propositionen föreslås det dessutom att skyldigheten att rapportera om personalens fortbildning ska lättas genom att punkt 5 i 70 § 2 mom. i lagen om småbarnspedagogik upphävs. Om förslaget genomförs innebär det att uppgifter om personalens fortbildning inte längre skulle registreras. Detta skulle innebära att Statistikcentralen inte längre skulle få dessa uppgifter för statistiska ändamål och att Nationella centret för utbildningsutvärdering (Karvi) inte längre skulle få bakgrundsinformation till det verktyg som används för utvärdering av fortbildningen inom småbarnspedagogiken.

Finlands svenska lärarförbund motsätter sig förslaget. Det är viktigt att den i lagen om småbarnspedagogik föreskrivna fortbildningsskyldigheten, som finansieras med offentliga medel, uppfylls. FSL anser att det är av stor

betydelse att det finns nationell information tillgänglig, särskilt om sådan fortbildning på universitetsnivå som anordnas av högskolor.

Enligt lagen om småbarnspedagogik ska den som anordnar och tillhandahåller småbarnspedagogik se till att personalen inom småbarnspedagogiken deltar i tillräcklig fortbildning för att upprätthålla och utveckla sin yrkesskicklighet. Fortbildning innebär utbildning som upprätthåller yrkesskickligheten och utvecklar kompetensen och som har anknytning till den anställdes arbetsuppgifter inom småbarnspedagogiken. I regeringens proposition anges att uppskattningsvis endast cirka 40 procent av personalen inom småbarnspedagogiken årligen deltar i fortbildning och deltar i genomsnitt i tre utbildningar. Genom att hålla kvar skyldigheten att rapportera om fortbildningen kan man komma åt dessa missförhållanden och trygga fortbildningen för lärarna inom småbarnspedagogik. I propositionen nämns också att det är sannolikt att aktörerna inom småbarnspedagogiken själva fortsätter att lokalt följa upp hur personalen deltar i fortbildningar detta innebär att de tänkta inbesparingarna i verkligheten inte förverkligas då en del av arbetsuppgiften till en del kvarstår.

Finlands svenska lärarförbund anser att de föreslagna slopande av normer inte tjänar sitt syfte utan snarast är ett sätt att skära i finansieringen av småbarnspedagogiken utan att mängden arbete de facto minskar.

Inger Damlin
förbundsordförande

Pocke Wikström
förbundssekreterare

